

11. sz. melléklet: A muzeális dokumentumok használatának rendje

1. A 22/2005. (VII. 18.) NKÖM rendelet alapján a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár muzeális dokumentumai a következők:

Minden

- középkori kódex vagy nyelvemlék,
- középkori, koraújkorai kézirat,
- 1701 előtt megjelent könyvtári dokumentum,
- 1851 előtt Magyarországon vagy külföldön megjelent hungarikum.

A számítógépes katalógusban a kiadási év és a „Védett” jelzés hívja fel rájuk a figyelmet.

Végleges megőrzési kötelezettséggel archivált dokumentumok:

- Ritkaságok és kéziratok gyűjteménye
 - (Raktári jelzetük kezdete: 09, q09, f09, f091, q091, f091)
 - Budapest Gyűjtemény, beleértve a plakátokat, kisnyomtatványokat, fotótári dokumentumokat is, kivéve kézikönyvtárban és a munkaszobákban elhelyezett példányokat. (Raktári jelzetük kezdete: B)
 - Ballagi-gyűjtemény (Raktári jelzetük kezdete: Ball)
 - Szüry-gyűjtemény (Raktári jelzetük kezdete: Sz)
 - Pamfletgyűjtemény (Raktári jelzetük kezdete: P)
 - Térképgyűjtemény (Raktári jelzetük kezdete: T)
 - Ritka könyvek gyűjteménye (Raktári jelzetük kezdete: R)
 - Régi kisnyomtatványok (Raktári jelzetük kezdete: H)
 - Egyedi döntés alapján muzeálissá nyilvánított dokumentumok („Védett” jelzéssel)
2. A muzeális dokumentumok csak helyben használhatók. Kölcsönzésükre kizárólag intézmények számára kerülhet sor, kiállítás, másolás, restaurálás vagy egyéb alapos indok alapján. Ezekben az esetekben a kölcsönzés feltételeit a könyvtár haszonkölcsön szerződésben vagy más iratban szabályozza.
 3. A muzeális dokumentumokat helyben a könyvtár valamennyi beiratkozott vagy regisztrált olvasója használhatja.
 4. A használat helye a Budapest Gyűjtemény olvasóterme a Központi Könyvtárban. A tagkönyvtárakban a dokumentumok használatára a helyben kijelölt asztalnál van mód.
 5. Az egy időben egy olvasó számára használatba adható muzeális könyvjellegű dokumentumok száma:
 - 1701 előtti kiadvány esetében: egyszerre legfeljebb 2 kötet
 - 1851 előtti dokumentum esetében: egyszerre legfeljebb 5 kötet
 - egyéb muzeális dokumentum (fénykép, plakát, kisnyomtatvány) esetében: egyedi elbírálás szerint.
 6. A használó a muzeális kiadványokat aláírt tanúsítvánnyal veheti át. A könyvek kiadásáról számítógépes nyilvántartás is készül.
 7. Az 1701 előtt keletkezett és a Központi Könyvtár különlegesen védett raktárában őrzött dokumentumok fokozott védelem alá esnek. Olvasásukhoz kutatói kérést kell kitölteni.

Ennek rovatai:

- az olvasó neve
 - olvasójegyének száma
 - a dokumentumok szerzője
 - a dokumentum címe
 - a dokumentum kiadási éve
 - a dokumentum raktári és leltári száma
 - a kutatás témája
 - az engedélyező aláírása
 - a használatba adás időpontja
 - az olvasó aláírása az átvétel igazolására
 - a könyvtáros és a raktáros aláírása a kiadás és a visszavétel igazolására.
8. Fokozottan védett alá eső dokumentum csak előzetes egyeztetés után, a Budapest Gyűjtemény vezetőjének, távollétében pedig az általa megbízott személynek az engedélyével, legkorábban az igénylést követő napon adható kézbe.
 9. Fokozottan védett kiadvány tanulmányozására az arra a célra kijelölt asztalnál van mód. A használatról a teremben elhelyezett megfigyelő kamerák segítségével, a hatályos jogszabályok betartásával videofelvétel készül. A visszavétel során az olvasó jelenlétében sor kerül a dokumentum állapotának, teljességének az ellenőrzésére. Erre előzetesen fel kell hívni az olvasó figyelmét, és a használat idejét ehhez kell szabni. A dokumentumok védelmében egyéb elővigyázatossági intézkedésekre (cérnakesztyű viselet, toll helyett ceruza használata, hosszabb várakozási idő) is sor kerülhet.
 10. Muzeális dokumentumokról másolat csak a felelős könyvtáros jóváhagyásával készíthető. Szerzői jogi és állományvédelmi okok miatt a másolás megtagadható, illetve egyéb feltételekhez köthető.
 11. Könyvekről, térképekről és időszak kiadványokról nem nyilvános felhasználás céljára saját eszközzel is készíthető reprodukció. Ilyenkor csak a dokumentum felületével nem érintkező reprodukciós eszköz (pl. fényképezőgép, telefon) használható az adott fény mellett, állvány, közvetlen megvilágítás és egyéb segédeszközök nélkül, kizárólag a Budapest Gyűjtemény olvasótermében.
 12. Saját eszközzel történő másolást a tájékoztató könyvtárosánál lehet kezdeményezni űrlap kitöltésével (l. a Használati Szabályzat 10. sz. melléklete). Az engedélyezés szabályai azonosak a kutatási feltételekben megfogalmazottakkal.
 13. Saját eszközzel másolási engedély díjköteles. A díjakat a Díjtételtáblázat VI. fejezete tartalmazza.
 14. Muzeális dokumentumok másolatainak nyilvános használata (terjesztése, nyilvánossághoz való közvetítése) a Könyvtár külön engedélyéhez kötött, amiért a könyvtár térítési díjat (nyilvános használati díj) tarthat igényt. Az engedély és a díj eseti, és írásos megállapodás tárgya.